

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

תכנית פיתוח הכפר נוהל תמיכה לשנת 2015-2017

חטיבת תכנון הכנת תכניות במרחב הכפרי

י"ב שבט תשע"ה

01 פברואר 2015

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

נוהל תמיכה בהכנת תכניות במרחב הכפרי 2015 - 2017

משרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – המשרד) מודיע על האפשרות לקבל תמיכה, בכפוף לקיומו של תקציב ייעודי לנושא ובהתאם להוראת תכ"מ 6.2.1. נהל זה מפורסם באתר משרד החקלאות ופיתוח הכפר : www.moag.gov.il

1. רקע לתמיכה ומטרתה

בשנת 2014 גיבש משרד החקלאות ופיתוח הכפר תכנית לפיתוח הכפר לשנים 2015-2020. המדיניות המנחה משלבת בין פיתוח חקלאות, פיתוח כפרי, עידוד תעסוקה יזמית ומגוונת בדגש על תיירות כפרית וחקלאית, שיקום תשתיות בישובים כפריים, עידוד הצמיחה באזורי הפריפריה ושמירת משאבי הטבע והסביבה.

מטרות תכנית פיתוח הכפר 2015 – 2020

1. עידוד הזיקה לשטחים חקלאיים והדגשת התרומה לייצוב ופיתוח החקלאות, לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים ולטיפוח ערכי סביבה ונוף במרחב הכפרי.
2. חיזוק הקהילה הכפרית והעצמתה בצד שימור המורשת החקלאית והכפרית, פיתוח הישוב הכפרי בישראל, במגוון צורותיו, כצורת ישוב ייחודית.
3. גיוון הבסיס הכלכלי של הישוב הכפרי, בדגש על יזמות כפרית ותיירות כפרית.

יעדים

1. עידוד שמירת קרקע חקלאית וקיומה של חקלאות בת קיימא במרחב הכפרי, תוך הדגשת חשיבותה במארג השטחים הפתוחים והתועלות הציבוריות שלה וחיזוק הזיקה לשטחים החקלאיים.
2. יצירת תנאים לקיומה של התיישבות כפרית בת קיימא לכל מגוון צורותיה, לצמיחה דמוגרפית וכלכלית ובאופן שיבטיח קיום שירותים ברמה סבירה, חברה רב דורית וכלכלה יציבה ומגוונת.
3. מתן תמיכה ועידוד ממשלתי לקיום ופיתוח יזמות כפרית במרחב הכפרי, בתחומים שונים, כולל: פעילות נלוות לחקלאות, תיירות ונופש, עיבוד תוצרת חקלאית, חינוך לחקלאות ומורשת הכפר.
4. ייצוב ופיתוח אזורי הפריפריה, תוך מתן סיוע מיוחד לישובים שבמצוקה ולישובים שלא הגיעו לסף סביר של התפתחות חברתית-כלכלית.
5. יצירת בסיס תומך לפעולות פיתוח הכפר באופן מתכלל, באמצעות מעורבות פעילה של המשרד ותוך יצירת שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה והגופים השונים המעורבים בפעולות פיתוח במרחב הכפרי בכלל, ובפיתוח הכפר בפרט.
6. פיתוח תשתית סטטוטורית מקיפה וראויה במרחב הכפרי אשר תבטיח את המשך הפעילות החקלאית לאורך זמן ותאפשר פעילויות כלכליות נוספות, ותתרום לפיתוח הישוב הכפרי ולהתחדשותו.
7. פיתוח סלי פרויקטים, יוזמות ורעיונות לחיזוק המרחב הכפרי ולחשיפתו, תוך העלאת המודעות והחשיבות שלו לציבור בישראל.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר אגף תכנון כפרי אזורי

תמיכות שעיקרון תכנון

תמיכות המשרד בתכנון במרחב הכפרי תינתנה בכפוף להתאמת התכניות המוצעות למסמך מדיניות תכנון – החקלאות והכפר בישראל¹, למדיניות התכנון הארצית והמחוזית ולהחלטות רשות מקרקעי ישראל. תמיכות אלו יכללו: תכניות כוללניות, תכניות אזוריות, תכניות יישוביות ותכניות נקודתיות בעלות משמעות אזורית.

תכנית נשוא בקשה לתמיכת המשרד תתייחס לנושאים הבאים:

1. חקלאות – שטחי משבצות חקלאיות, שטחי עיבוד חקלאיים, מבנים חקלאיים.
2. התיישבות – ישובים כפריים במרחב המתוכנן ותעסוקה בהתאם למדיניות התכנון ובהתייחס להחלטות ממ"י.
3. כלכלה כפרית ויזמות כפרית – שימושים לא חקלאיים במשק המשפחתי, שימושי תיירות כפרית וחקלאית, עיבוד ראשוני של תוצרת חקלאית ושימושים בעלי אופי כפרי המשתלבים בחקלאות.
4. שמירת השטחים הפתוחים בדרגות איכות ורגישות שונות, ניקוז ושימור קרקע.
5. ממשק בין בינוי לשימושים שונים ושימושי חקלאות, הגדרת חיץ מתאים.
6. היבטים חברתיים וקהילתיים, ייחודיות הקהילה הכפרית, שימור מורשת החקלאות והכפר. האחריות להליך התכנון ולאישורו במוסדות התכנון מוטלת על המועצה האזורית ו/או הוועדה המקומית. המועצה, היא זו שתתקשר בחוזים מול המתכננים, היועצים, הקבלנים ונותני השירותים.

2. הגדרות

"המשרד" - משרד החקלאות ופיתוח הכפר;

"תכנית כוללנית" - בהתאם לחוק התכנון והבניה החדש, למדרג התכניות הסטטוטוריות, מתווסף רובד חדש של תכניות. על תכנית המתאר הכוללנית לקבוע מדיניות תכנון כוללת ובה בעת להנחות את התכנון המפורט הנגזר ממנה. התכנית תיתן ביטוי למטרות התכנון הכלל יישוביות ויעדיו, תבטיח את השגתם, ותשמש בסיס מוסכם ומחייב להכנתן ואישורן של תכניות מפורטות. עם אישורה של תכנית מתאר כוללנית, יוכלו הוועדות המוסמכות לקבל את מלוא סמכויות התכנון, לקדם ולאשר תכניות מתאר מקומיות ותכניות מפורטות התואמות את תכנית המתאר.

קידום הכנת תכניות כוללניות לתחום שיפוט מוניציפאלי כפרי (מועצה אזורית), יהיה בדומה למהלך מקביל שמתבצע במגזר העירוני (כולל מועצות מקומיות) ע"י מינהל התכנון. תכניות אלה תאפשרנה פיתוח של הישובים הכפריים בתחום המועצות האזוריות בפרק זמן סביר ותאפשרנה להציג את כיווני הפיתוח החקלאי ולתת כלים לטיפול ושמירת השטחים הפתוחים במרחב החקלאי הפתוח.

¹ משרד החקלאות ופיתוח הכפר, הרשות לתכנון, מסמך מדיניות תכנון "החקלאות והכפר בישראל", 2014

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

תכנית אלו יכללו בין היתר את הנושאים הבאים: חקלאות ושטחים פתוחים; מגורים ותעסוקה; שירותים לצרכי ציבור; חברה, תרבות ומורשת; איכות סביבה; ממשקים של כפר-עיר, חקלאות ושטחים פתוחים אחרים; תחבורה, תשתיות ארציות, מחוזיות ומקומיות.

"תכניות אזוריות" - תכניות האב והמתאר ומסמכי מדיניות תכנון מהווים את המסד הסטטוטורי המבסס את זכויות הבניה ואפשרויות הפיתוח של היישובים הכפריים והמרחב הכפרי, בנושאי תירות כפרית וחקלאית, תעסוקה כפרית וחקלאות, שטחים פתוחים וחקלאיים, בנייה כפרית, בנייה ירוקה והתייעלות אנרגטית, חברה וקהילה כפרית ובנושאים שונים הרלוונטיים למרחב הכפרי. משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מעוניין בהתוויית כיווני הפיתוח העתידיים בהתאמה לרוח השינויים והתמורות שחלו במרחב הכפרי בשנים האחרונות. התוצרים המצופים כוללים: תכניות מתאר כוללות; תכניות מתאר חלקיות לפי תחום גיאוגרפי או לפי נושא; תכניות אב שיתוו מדיניות פיתוח אזורית ליישובים ולמרחב הכפרי.

במסגרת זו, מוצע לתמוך, בין היתר, בהכנת מתווה פיתוח הכפר לכל מועצה אזורית שיגדיר את סוגי הפרויקטים הרצויים לקידום במהלך 5 שנות התכנית. המתווה לפיתוח הכפר במחוז הרלבנטי יאתר את המועצות / הרשויות אשר זקוקות לסיוע מיוחד, תקציבי וארגוני, ואלו יקבלו ליווי מלא של המשרד לפיתוח תכנית למועצה / לרשות. לרשויות הללו ישקול להכין המשרד תכנית אזורית, בעידוד המחוז ותוך שיתוף הרשות. תכניות אלו יהיו נגזרות של תכנית פיתוח הכפר במחוז ויכללו היבטים תכנוניים, חברתיים וארגוניים.

"תכניות יישוביות" - תכנית יישובית מיועדת ליישובים כפריים - חקלאיים וקהילתיים המעוניינים לתכנן את היקף יחידות הדיור במגבלה שנקבעה על פי תמ"א 35² ולהסדיר את חלוקת השימושים בתחום הישוב לפי החלטות רמ"י לשיוך דירות או להסדרת חלקת המגורים. תכניות יישוביות תתייחסנה ליישוב כולו, בכפוף לראייה אזורית ומרחבית כוללת, ובהתייחס גם לאפשרויות הקליטה, לאפשרויות האכלוס, למצאי המגורים ולתעסוקה כפרית.

תכניות יישוביות מיועדות ליישובים כפריים:

- יישובים הנכללים ברשימת היישובים הכפריים בלוח מס' 2 המהווה חלק מהוראות תמ"א 35.
- יישובים המוגדרים על ידי הלמ"ס כיישובים כפריים (יישוב קהילתי סמל 370, יישוב כפרי אחר סמלים 350 ו-450), אשר אינם בלוח מס' 2 שבהוראות תמ"א 35. בקשה לתכנית יישובית ליישובים אלה, תאושר כאשר היישוב מקיים את התנאים הבאים, במצטבר: יישוב קהילתי כפרי הכולל מס' יחידות שאינו עולה על 300 יח"ד; יישוב קהילתי כפרי המקיים פעילות חקלאית משפחתית או שיתופית.
- יישוב כפרי כנ"ל, ללא תכנית מאושרת או שמאז אישורה של תכנית היישוב חלפו יותר מחמש שנים. התמיכה מיועדת לתכנית מתאר יישובית כוללת לתהליך סטטוטורי מלא, כולל תכנית אב במידת הצורך, או להכנת תכנית אב בלבד.

² בכל מקום שנרשם "תמ"א 35" הכוונה היא לתכנית המתאר הארצית תמ"א 35 על עדכונה ושינוייה כפי שיאושרו.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

תמיכה בתכנית יישובית תתאפשר גם לשם השלמת תכנית יישובית הנמצאת בתהליך תכנון, בהיקף מלא או חלקי, למטרות מגורים ומבני ציבור (צמיחה דמוגרפית), לצורך מילוי דרישות מוסדות התכנון. תמיכה זו מיועדת לתכנית שלא זכתה לתמיכת המשרד..

"תכניות נקודתיות בעלות משמעות אזורית" - תכניות מתאר מפורטות נקודתיות במרחב הכפרי, אשר עוסקות בנושאים ספציפיים כמו מרכז אזורי ו/או בין ישובי, מרכזי תעשייה חקלאית אזוריים, ועוד. על תכניות אלו להיות בעלות משמעות אזורית ותרומה למרחב הכפרי. תכניות אלה תוגדרנה במתווה פיתוח הכפר של המועצה או של המחוז. תכניות שכאלו עשויות לתת פתרון ליוזמות תכנון שאינן עומדות בהגדרות של התכניות היישוביות או האזוריות ושל מוקדי המשיכה במרחב הכפרי.

3. תוקף הנוהל

הנוהל תקף החל מיום 1.1.2015, ל-3 שנים עד 2015, בכפוף לתקציב שיאושר בכל אחת מהשנים. במידה ותשאר יתרה תקציבית או שיתקבל תקציב נוסף, לאחר אישור כל הבקשות שעמדו בתנאי הסף, בכל אחת מהשנים, יהיה המשרד רשאי לפרסם נוהל תמיכה נוסף.

4. תקציב

אישור תמיכה בהתאם לנוהל זה יהיה כפוף לקיומו של תקציב בכל תקנה תקציבית רלבנטית, ולא תתקבל כל החלטה סופית בדבר תמיכה מאושרת עד לאחר אישור תקציב המדינה לשנים הרלוונטיות. היקף התקציב הצפוי לצורך התמיכה בהכנת תכניות הינו כ- 6.5 מיליון ₪ בשנה, כ-19.5 מיליון ₪ בשלוש שנים. במידה שתקציב זה ישתנה (יגדל או יפחת), ועדת התמיכות תהיה רשאית להתאים את מספר הבקשות המאושרות להיקף התקציבי המעודכן, וזאת בהתאם לדירוג הבקשות שנקבע על ידי הוועדה בהתאם לקריטריונים המפורטים בנוהל זה או בהתאם לכלל שוויוני וענייני אחר שייקבע על ידי הוועדה.

חלוקת התקציב בין הנושאים

חלוקה עקרונית של התקציב בין נושאי התכנון:

שם התכנית	שיעור מסך התקציב
תכנית כוללנית	40%
תכנית אזורית	25%
תכנית יישובית	25%
תכנית נקודתית	10%

עודפים מהנושאים השונים יוקצו על פי דירוג הבקשות.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

5. ועדת תמיכות

1. הרכב ועדת התמיכות הוא: סגן בכיר למנהל הרשות לתכנון או נציגה, יו"ר הועדה; מנהלת תחום תכנון כולל באגף לתכנון כפרי, מרכזת הוועדה; מנהל תחום בכיר תכנון מרחבי באגף לתכנון כפרי; מנהל תחום תיירות באגף לתכנון כפרי; חשבת המשרד או נציגה; היועצת המשפטית של המשרד או נציגה.
2. הבקשות המובאות לשיפוט בוועדת התמיכות, ירוכזו ע"י מחוזות המשרד כדי לאפשר השלמות וטיוב חומרי הבקשות, לקראת מועד סיום הקול הקורא, ולשם דיון בוועדה.
3. לדיוני ועדת התמיכות יוזמנו מנהלי המחוזות הרלוונטיים.
4. סך התמיכות עבור הבקשות שתאושרנה לא יעלה על התקציב המאושר. הועדה תהיה רשאית לקבוע את החלוקה בין נושאי התכנון בהתאם לתקציב שאושר בפועל, בהתאם לנימוקים שיפורטו בהחלטתה. כמו כן, הועדה רשאית להמליץ על סכום שונה מהסכום המבוקש, בהתאם לנימוקים שיפורטו בהחלטתה. בעת קביעת סכום התמיכה, הוועדה תיקח בחשבון, בין היתר את התמיכה הכספית שניתנת למבקש עבור הפעילות נשוא בקשתו ממקורות ציבוריים אחרים.
5. הוועדה רשאית לפסול בקשה או לדחות את מועד הזכאות של בקשה, לאחר שלקחה בחשבון שיעור מימוש תמיכות נמוך והיקף גבוה של יתרות תקציב תמיכה שאושר בעבר לגוף הזכאי.
6. ועדת התמיכות תערוך פרוטוקול המשקף את הדיון שהתקיים בפניה. הפרוטוקול ישלח למבקשים על ידי המחוז הרלוונטי. ההודעה תכלול הערה שאין לראות בהודעה כל התחייבות כספית.
7. בהתאם להחלטת הוועדה יוכן כתב התחייבות של המשרד שישלח למבקש כאשר הוא חתום ע"י מורשי החתימה וע"י חשבת המשרד.
8. הוצאת כתב התחייבות עבור תכניות כוללניות, תותנה בקבלת מסמך המצביע על תיאום ראשוני עם מוסדות התכנון.
להלן מועדים אחרונים להצגת המסמך הנדרש:

מועד אחרון להצגת מסמך התיאום	תמיכה מתקציב שנת:
30.6.15	2015
1.1.16	2016
1.1.17	2017

הצגת מסמך התיאום לאחר מועד אחרון כאמור בטבלה, תביא לדחיית הוצאת כתב ההתחייבות לשנה העוקבת והתקציב שיועד לה יישמש את הבקשות הבאות בהתאם לדירוגן.
לא יוצא כתב התחייבות לבקשה לתכנית כוללנית שמסמך התיאום בגינה לא יוצג עד 1.1.17. על אף האמור, ועדת התמיכות תוכל לשקול את הוצאת כתב ההתחייבות במהלך שנת 2017, גם לבקשה שמסמך התיאום בגינה הוצג לאחר מועד זה, וזאת בהתייחס למועד אישור תקציב המדינה, קיומן של יתרות תקציב, דירוג הבקשות ונימוקים נוספים.

6. הגורמים הזכאים

ככלל, מדיניות הסיוע והזכאות הינה לרשויות המוניציפליות אשר מהוות מרחב התיישבות כפרית ורשויות שבתחומן מתקיימת חקלאות.

שם התכנית	הגוף הזכאי
תכנית כוללנית	מספר מועצות אזוריות / מועצה אזורית
תכנית אזורית	מספר מועצות אזוריות / מועצה אזורית / מועצה מקומית עם פעילות חקלאית
תכנית יישובית	מועצה אזורית / מועצה מקומית
תכנית נקודתית בעלת משמעות אזורית	מספר מועצות אזוריות / מועצה אזורית / מועצה מקומית עם פעילות חקלאית

7. אופן הגשת בקשת התמיכה

1. יש להגיש את הבקשה עד ליום 1.3.2015. עד תאריך זה ניתן להתייעץ ולהעזר במחוז משרד החקלאות ופיתוח הכפר הרלוונטי.

שם המחוז	מנהל המחוז	אחראי מחוזי על תכנית פיתוח הכפר
מחוז גליל גולן	עמיר אנטלר	נחום סלע
מחוז העמקים	נתי גלבוץ	דרורה נחום
מחוז המרכז	שרה איל	אושרת עדני
מחוז השפלה וההר	צפניה שאולקר	יהודית חלימי
מחוז הנגב	יואב מורג	ליאורה אברהם

- המבקש לקבל תמיכה לפי נוהל זה, יזין את הבקשה דרך פורטל התמיכות האינטרנטי של מרכבה. חובה לחתום על גבי המסמכים באמצעות תוכנת החתימה הדיגיטלית www.gov.il/firstgov/smartcard.
- בנוסף, המבקש לקבל תמיכה לפי נוהל זה, יעביר את כל מסמכי הבקשה ונספחיה למשרדי המחוז הרלבנטי לבקשה בשני עותקים קשיחים ושני דיסקים. יש לוודא צריבת כל המסמכים הנדרשים על פי רשימת התיוג (נספח 4), לרבות הרשימה, על גבי הדיסק. הדיסק יתייחס לכל בקשה בנפרד.
- הבקשה לתמיכה תהיה חתומה בידי מורשי חתימה של המבקש. היה המבקש תאגיד, תהיה הבקשה לתמיכה חתומה בידי מורשי חתימה ובידי רואה חשבון של התאגיד. רואה החשבון יאשר בחתימתו את נכונות פרטי הבקשה והמסמכים המצורפים אליה, וכן כי הבקשה אושרה בידי הגורם המוסמך בתאגיד.
- בקשה שתוגש לאחר מועד הגשת הבקשות כפי שנקבע בסעיף זה תידחה ללא דיון. אם קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות דיון בבקשה, ואין מניעה למתן התמיכה מבחינה תקציבית, מוסמך החשב הכללי לאשר דיון בבקשת התמיכה שהוגשה באיחור.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

6. יובהר, כי בקשות שתוגשנה לפי נוהל זה ותימצאנה זכאיות לתמיכה, תינתן בגינן תמיכה לפי נוהל זה בלבד.

8. תנאי סף ומסמכים שחובה לצרף לבקשה

בקשה שאינה עומדת בתנאי הסף, תיפסל על הסף על ידי ועדת התמיכות ולא תידון לגופה.
על מבקש התמיכה לעמוד בכל התנאים הבאים:

תנאים מנהליים ותקציביים

1. טופס 104 חתום ממערכת מרכבה.
2. מבקש התמיכה יגיש את בקשתו בהתאמה למפורט בדברי ההסבר בסעיף 1.
3. הבקשה לתמיכה הינה ע"פ ההגדרות בסעיף 2.
4. טופס בקשה – נספח 1.
5. טופס בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב – נספח 2.
6. טופס ההגשה המקצועי המיועד לשנת 2015 – נספח 3.
7. רשימת תיוג מלאה – נספח 4.
8. מכתב פנייה של העומד בראש הגוף מגיש הבקשה.
9. מסמך המעיד על זיקת המבקש בקרקע נשוא בקשתו. לשם הוכחת הזיקה בקרקע עבור תכניות כוללניות ואזוריות יש להגיש סימון של תחום הבקשה על רקע מפת תחום השיפוט של המועצה/מועצות. עבור תכניות יישוביות ונקודתיות יש להגיש מפת הסכם חכירה על שם הישוב או על שם המועצה. לגבי בקשות המתייחסות לשטחי איו"ש, על המבקש לצרף לבקשתו אישור מהמנהל האזרחי המעיד על זכויותיו בקרקע נשוא בקשתו.
10. על מנת למנוע כפילות בטיפול בתמיכת יתר - פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו, או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד או למשרדי ממשלה אחרים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה, לרבות סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן; כמו כן, יש לפרט מקורות מימון חזויים נוספים לנשוא הבקשה, הן ודאיים והן כאלה שעדיין לא ודאיים.

תנאים תכנוניים ומקצועיים

1. מסמך הסבר מקצועי ומפורט שיוכן על ידי עורך התכנית או מהנדס המועצה או אדריכל המועצה, בדבר: התאמת הבקשה למסמך מדיניות התכנון לחקלאות ולכפר בישראל, התאמת הבקשה למדיניות התכנון הארצית והמחוזית, התאמת הבקשה למטרות ויעדי התכנית לפיתוח הכפר ולמתווה המחוזי. המסמך יפרט את התרומה הצפויה לגידול האוכלוסייה, להגדלת מספר יחידות הדיור, לגידול בפעילות החקלאית והכלכלית ולגיוון מקורות הפרנסה.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

2. מסמך ובו תיאור הבקשה ותשריט ובו סימון תחום התכנית, על רקע מיפוי ותצ"א ומצב תכנוני קיים הכולל פרטים על תכניות מאושרות ומועד אישורן ועל תכניות בהכנה.
 3. לבקשה לתכנית יישובית - תכנית אב עדכנית לישוב, כאשר איננה נכללת בבקשת התמיכה.
 4. לבקשה לתכנית נקודתית - פרוגרמה ונימוקים לתכנית המבוקשת.
 5. התמיכה בהכנת תכניות אזוריות ותכניות יישוביות תינתן לתכניות שלא זכו בתמיכת המשרד בחמש השנים הקודמות, 2010 - 2014.
- מובהר כי הגשת כל המסמכים אשר פורטו לעיל, באופן הנדרש כפי שצויין מעלה מהווה תנאי סף. בקשה שלא תעמוד בתנאי הסף תובא בפני וועדת התמיכות לשם פסילתה על הסף.

9. אמות מידה לקביעת סכום התמיכה וניקוד הבקשות

ועדת התמיכות תדרג את הבקשות לפי אמות המידה שלהלן

1. **התאמה למטרה, ליעדים ולנושאים המפורטים בסעיף 1 בנוהל זה** – הניקוד לסעיף זה יסתמך על מסמך הסבר מפורט בדבר התאמת הבקשה ותרומתה לגידול האוכלוסייה, להגדלת מספר יחידות הדיר, לגידול בפעילות החקלאית והכלכלית ולגיוון מקורות הפרנסה; ועל תיעוד דיון ציבורי (שיתוף ציבור); תמיכת משרד ממשלתי רלוונטי; החלטת ממשלה בנושא הבקשה.
2. **בקשות באזורי עדיפות לאומית ובמגזר המיעוטים** – תועדפנה בקשות המתייחסות לאזור עדיפות לאומית³ ובקשות במגזר המיעוטים.
3. **היקף הבקשה** – תועדפנה בקשות שתחום השפעתן הינו ארצי או לאומי ולאחר מכן בסדר יורד: בקשות שתחום השפעתן אזורי, נושאי, יישובי או מקומי. בתכנית כוללנית ובתכנית אזורית, הניקוד יתבסס גם על היקף שטח התכנית, על מספר היישובים הנכללים בתכנית, כפי שמבטאים את נחיצות התכנית למועצה והמשמעות האזורית שלה.
4. **איכות הבקשה, היתכנות וזמינות למימוש וביצוע** – תועדפנה בקשות המוגשות באופן מלא ומפורט, עם חומר טכני נלווה המעיד על מקצועיות (כולל מפרטים, מפות, תשריטים, פרוגרמות, וכד'), בשלות ופוטנציאל להשלמת ביצוע בטווח קצר. ניקוד נוסף יינתן כאשר מוגשת רשימת המתכננים הכוללת אדריכל ויועצים מקצועיים הנדרשים להכנת התכנית, הכוללת את פירוט השמות, מקצועות התכנון והעלויות או הסכמים מתאימים.
5. **ניקוד המחוז** – מנהל המחוז יעניק, בהתאם לשיקול דעתו, בנימוקים שיירשמו, לחמש הבקשות הראויות ביותר בתחום המחוז, ניקוד נוסף - 2 נקודות, 4 נקודות, 6 נקודות, 8 נקודות ו 10 נקודות. (הבקשה הראויה ביותר תקבל 10 נקודות, והבקשה החמישית תקבל 2 נקודות).

³ בהתאם להחלטה מס' 1060 של הממשלה מיום 13.12.09 ולהחלטה מס' 2474 של הממשלה מיום 25.11.10 ולהחלטה מס' 667 של הממשלה מיום 4.8.13 בדבר אזורי עדיפות לאומית (עוטף עזה ויישובי הדרום)

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

ניקוד הבקשות

מינימום לאמת מידה	טווח ניקוד לתכניות	אמות מידה	אמת מידה
20	30 - 0	התאמה למטרה וליעדים – עד 10 נק' לנושא: 1. שטחים פתוחים וחקלאות 2. צמיחה דמוגרפית וחיזוק ההתיישבות 3. יזמות כפרית בדגש על תיירות	1
	10 - 0	האיכות ורמת הפירוט במסמך ההסבר על התאמת הבקשה למטרה וליעדים ותרומתה	
	10	תוספת לבקשות באזורי עדיפות לאומית ובמגזר המיעוטים	2
10	10 - 0	גודל ושיעור השטח בתחום תכנית כוללנית / אזורית	3 ⁴
	10 - 0	מס' ושיעור הישובים בתחום תכנית כוללנית / אזורית	
	10 - 0	מס' יח"ד כולל בתכנית ישובית (נקודה לכל 30 יח"ד)	
	10 - 0	תוספת מס' יח"ד בתכנית ישובית (נקודה לכל 10 יח"ד)	
	10 - 0	גודל שטח תכנית נקודתית בעלת משמעות אזורית (נקודה לכל 10 דונם)	
	10	תוספת ליוזמה של מספר מועצות בתכנית נקודתית	
10	5	מצגת מקצועית להמחשת הבקשה	4
	5	חומר טכני הנלווה לבקשה	
	5	רשימת מתכננים להכנת התכנית	
	5	הסכמי התכנון והייעוץ	
	10 - 0	ניקוד המחוז	5
40	100 מצטבר	סה"כ	

ציון הסף הכולל לאישור תמיכה הינו 40 נקודות. לא תאושר תמיכה בבקשה שאיננה זכאית לציון המינימאלי באמת מידה מסוימת כפי שמופיע בטבלה שלהלן

שיעור התמיכה והיקפה

1. שיעור ההשתתפות יעמוד על 80%-40% מגובה ההשקעה, בהתאם לאשכול הסוציו-אקונומי של הרשות המקומית, ע"פ מדד חברתי כלכלי 2008, למ"ס.

אשכול ס.אקונומי	1 עד 4	5-7	8 עד 10
שיעור תמיכה מקסימלי	80%	60%	40%

2. ישובי עדיפות לאומית ויישובי מגזר המיעוטים יזכו לתוספת של 10% בשיעור התמיכה.

3. שיעור התמיכה ממקורות ממשלתיים לא יעלה על 90%.

⁴ לשם דירוג יש להקפיד על מילוי הנתונים הנדרשים בנספח 3. ללא נתונים אלה הבקשה לא תקבל ניקוד באמת מידה 3.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

4. אין להגיש בקשה לשיעור תמיכה העולה על השיעור המקסימלי המצוין בנוהל זה. (80% או 90% ליישובי עדיפות לאומית ויישובי מגזר המיעוטים).
5. היקף התמיכה המקסימלית בתכנית:

שם התכנית	היקף תמיכה מקסימלי
תכנית כוללנית	1,000,000 ₪
תכנית אזורית	300,000 ₪
תכנית מועצה מקומית	100,000 ₪
מתווה אזורי	100,000 ₪
תכנית יישובית	150,000 ₪
תכנית אב	100,000 ₪
השלמת תכנית יישובית בהליך תכנון	50,000 ₪
תכנית נקודתית בעלת משמעות אזורית	100,000 ₪

10. הוצאת כתב התחייבות

1. בגין בקשות תמיכה שאושרו על ידי ועדת התמיכות, יימסר למגיש הבקשה כתב התחייבות חתום על ידי מורשי החתימה של המשרד. כתב ההתחייבות יפרט את סכום התמיכה ואת שיעורה, תוקף ההתחייבות וכל מידע רלוונטי נוסף.
2. תוקף כתב ההתחייבות לשנת 2015 יהיה עד סוף שנת 2017, ובהתאמה לשנים הבאות. תוקף כתב ההתחייבות יוארך בכפוף לתחילת ביצוע ופנייה מנומקת ובכתב של המבקש.
3. מובהר בזאת כי הוצאת כתב התחייבות עבור תכניות כוללניות תותנה בקבלת מסמך תיאום ראשוני עם מוסדות התכנון. במידה ולא יתקבל המסמך הנדרש, תידחה הוצאת ההתחייבות למועד מאוחר יותר, לאחר הצגת המסמך הנדרש, ובכפוף ליתרת תקציב ולהחלטת ועדת התמיכות.

11. דו"חות ביצוע והעברת תשלום

1. דו"ח הביצוע יוגש למחוז הרלוונטי באמצעות דיסק ויכולל:
 - א. מסמכי תכנון מלאים.
 - ב. דיווח אודות הליכי שיתוף הציבור שיכלול כנסי תושבים, פרסום התכנית לציבור ופעולות נוספות בהדרגת צוות התכנון וכחלק מהליך התכנון המונחה על ידי אדריכל התכנית.
 - ג. פרוטוקול ועדת היגוי ציבורית ומקצועית בהשתתפות נציגי המשרד (בתכנית כוללנית ואזורית).
 - ד. סמל משרד החקלאות ופיתוח הכפר יופיע במסמכי התכנית ובכל פרסום בדבר התכנית (נספח 5).
 - ה. רשימת חשבוניות מסודרת לפי סעיפי ביצוע בהתאמה לנושאי ההשקעה המאושרים (בקובץ אקסל). נושאי השקעה מאושרים בגין תכניות:

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

1. תכנון אדריכלי;
 2. יועצי תשתיות, יעוץ לתחומי סביבה ובניה ירוקה; אדריכל נוף וכד';
 3. מדידות וסקרים (עד 10% מהעלות);
 4. העתקות וצילומים (עד 10% מהעלות);
 5. הוצאות בגין ניהול תכנון, שיתוף ציבור וליווי חברתי (עד 10% מהעלות).
 6. הכל בכפוף להחלטת ועדת התמיכות ובהתאם לפירוט בכתב ההתחייבות.
- ו. סיכום כספי הכולל פירוט של המקורות והשימושים.
 - ז. צילומי חשבונות המס.
 - ח. צילומי חוזי ההתקשרות בין המועצה לבין כל גופי התכנון והביצוע. (בתכנית יישובית נדרש גם להציג הסכם או זכרון דברים בין המועצה לבין הישוב).
 - ט. דו"ח ביצוע מאושר וחתום ע"י מורשי החתימה של הגוף הנתמך.
2. לאחר הגשת דו"ח הביצוע וכל המסמכים, למחוז, יעביר המחוז את החומרים ליועץ מקצועי, אשר יתן את חוות דעתו אודות התכנית. מתכנן התכנית נדרש להטמיע את הערות המשרד בהתאם לחוות דעת המקצועית שתוכן.
 3. ממועד הגשת כל המסמכים הנדרשים ע"פ נוהל התמיכות, בסעיף זה, ולאחר הטמעת הערות היועץ המקצועי, יבוצע התשלום למועצה האיזורית/ מקומית תוך 60 יום. התשלום יבוצע למועצה האיזורית גם כאשר הישוב הוא הצד המזמין בחוזי התכנון והחשבונות והחשבונות הונפקו על שמו (בתכניות יישוביות). לא תוכרנה הוצאות של המועצה או הישוב, בגין תקורות, ועל המועצה יהיה להציג הוכחות תשלום מתאימות על פי דרישת המשרד.
 4. שלבי הדיווח והביצוע:

שלב	תכנית כוללת	% מקסימאלי
1	הצגת רקע הכולל מצב קיים, כיווני הפיתוח והתכנון ומדדים.	20%
2	השלמת פרק מצב קיים, בחינת חלופות, התייעצות עם משרד החקלאות והשלמת דרישות שעלו ממנה.	40%
3	הגשת התכנית לוועדה המחוזית ודיון בהפקדה.	20%
4	הפקדת התכנית והגשת דו"ח מסכם ומדדים למעקב.	20%
שלב	תכנית אזורית	% מקסימאלי
1	הצגת רקע הכולל מצב קיים, כיווני הפיתוח והתכנון ומדדים.	25%
2	השלמת פרק מצב קיים, בחינת חלופות, התייעצות עם משרד החקלאות והשלמת דרישות שעלו ממנה.	25%
3	אישור ועדת היגוי בינמשרדית לתכנית אב או דיון הוועדה המחוזית בהפקדת תכנית מתאר.	30%
4	הפקדת תכנית מתאר והגשת דו"ח מסכם ומדדים למעקב.	20%

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
אגף תכנון כפרי אזורי

שלב	תכנית יישובית ותכנית נקודתית	% מקסימאלי
1	הצגת ניתוח מצב קיים ובחינת חלופות, התייעצות עם משרד החקלאות והשלמת דרישות שעלו ממנה, הצגת כיווני הפיתוח והתכנון ומדדים.	40%
2	הגשת התכנית לוועדה המחוזית והמלצה להפקדה.	40%
3	הגשת דו"ח מסכם ומדדים למעקב.	20%

לתכנית למועצה מקומית ולמתווה לפיתוח הכפר במועצה אזורית יינתן תשלום בשלב אחד, לאחר הגשת דו"ח מסכם ומדדים למעקב, בתיאום עם המשרד. מינימום לתשלום – 50,000 ₪. עבור תמיכה בתכנית יישובית - "השלמת תכנית יחנמציאת בתהליך" יינתן תשלום של עד 50,000 ₪, בשלב אחד, לאחר הגשת דו"ח מסכם ומדדים למעקב, בתיאום עם המשרד. מינימום לתשלום – 20,000 ₪.

השלב הראשון לתשלום, חייב לכלול פירוט של **מדדים לבדיקת הצלחה ועמידה ביעדים**,⁵ כאינדיקטורים ליישום מוצלח של התמיכה.

השלב האחרון לתשלום, יהיה לאחר מילוי חובת הצגת דו"ח סיום לפרויקט.

הדוח יכלול את הפרטים הבאים:

1. נתוני התכנית וסטאטוס.
2. מטרות ויעדי הפרויקט, כפי שהוגדרו בעת אישורו, או כפי שעודכנו במהלך ביצועו.
3. תיאור הפרויקט (כולל תמונות איכותיות).
4. סכום התמיכה שאושר, סכום ההוצאה בפועל, סכום התמיכה בפועל ושיעור התמיכה בפועל.
5. מידת העמידה ביעדים באמצעות מדדי הבקרה שנקבעו בשלב הראשון.
6. לקחים עיקריים והמלצות.

11. תשלום התמיכה

1. לא תוכר השקעה שבוצעה לפני 1.1.15 ושלא בהתאם לתנאים בנוהל זה ובכתב ההתחייבות.
2. תמיכה שתאושר על ידי ועדת התמיכות תועבר לזכאי על ידי חשבת המשרד בהתאם להוראות התכ"ם והנחיות החשב הכללי ובכפוף לתנאים המופיעים בנוהל תמיכות זה.
3. התמיכה תועבר במישרין לחשבון הבנק של הזכאי.
4. לא ניתן יהיה להמחות את כספי התמיכה לפי נוהל זה אלא במקרים חריגים באישור המנהל הכללי של המשרד ושל חשבת המשרד, לאחר התייעצות עם הלשכה המשפטית.

⁵ ראו "תכנית פיתוח הכפר 2015 – 2020", 2014

12. מעקב ובקרה

1. המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך ביקורת ובדיקה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן התמיכה ובדבר השימוש בתמיכה שנתנה.
2. לשם ביצוע הפיקוח רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש מהנתמך להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בתמיכה ורשאי הוא לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו.

13. הקטנת תמיכה או ביטולה

1. המשרד רשאי להקטין או לבטל את התמיכה אם לא קיים הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע הפיקוח כאמור, אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה, אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת, אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים, אם הופחת תקציב התמיכה עקב מדיניות כלכלית או אם יש למשרד חשש סביר כי הנתמך פועל שלא על פי דין.
2. החליט המשרד על הקטנת התמיכה או על ביטולה, ישיב הנתמך למשרד את התמיכה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.
3. המשרד רשאי יהיה לקזז חוב של הנתמך למשרד מסכום התמיכה שלו הוא זכאי לפי נוהל זה, וכן רשאי הוא לקזז את סכום התמיכה שקיבל הנתמך לפי נוהל זה ושאותה הוא נדרש להשיב, מכל סכום אחר שאותו הוא זכאי לקבל מהמשרד.
4. במקרה בו יתגלה כי שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב, הנתמך ישיב את מלוא כספי התמיכה ששולמו לו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי, ולא יהיה זכאי לקבל תמיכה כלשהי מהמשרד בכל נושא שלגביו יפרסם המשרד נוהל תמיכה, במהלך השנתיים העוקבות.

14. רשימת נספחים

1. נספח 1 – טופס הבקשה
2. נספח 2 – טופס העברת כספים
3. נספח 3 – טופס הגשה מקצועי
4. נספח 4 – רשימת תיוג
5. נספח 5 – סמל המשרד